

Sirbmá gilisearvi

Sirma bygdelag

9825 Sirma

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Sirbmá 09. 02.2016

HØRINGSUTTALELSE OM ENDRING AV FINNMARKSLOVEN § 43

Hovedinnholdet i notatet fra departementet refereres her:

Forslaget om endringer i finnmarksloven § 43 første ledd innebærer en justering i statens plikt til å dekke sakskostnader i saker for Utmarksdomstolen for Finnmark som gjelder krav om rettigheter som Finnmarkseiendommen (FeFo) har motsatt seg. Det foreslås at Finnmarkskommisjonen må ha konkludert med at motparten har rettigheter på grunn som FeFo i dag har grunnbokshjemmelen til, for at staten skal ha plikt til det. I tillegg foreslås et nytt tredje punktum i § 43 første ledd, der det åpnes for at Utmarksdomstolen utover dette kan bestemme at staten skal dekke nødvendige sakskostnader i saker av prinsipiell karakter eller dersom andre særlige grunner tilsier det. Det foreslås også å oppheve forskriftsbestemmelsen om at tilkjente sakskostnader etter § 43 dekkes over Utmarksdomstolens eget budsjett

Lovforslaget, slik det foreligger, innebærer, at private parter ikke vil få dekket sine saksomkostninger av staten ved føring av sak for Utmarksdomstolen, så sant det ikke gjelder krav om rettigheter som Finnmarkseiendommen har motsatt seg.

Sirma-området hører til tidligere Polmak kommune i Indre Finnmark, nå Tana kommune-Deanu gielda. Vi bor i det mest sentrale samiske området i landet og nordsamisk er hovedspråket vårt. Bygdefolk i området har utnyttet utmarks-ressursene og laksefiske stort sett alene i nærområdene og i Tanavassdraget. I utmarka lenger unna bygda, er ressursene vanligvis høstet i fellesskap med nabobygdene. Laksen deler vi også med våre naboer på finsk side, der også de fleste beboerne er i slekt med oss fra norsk side.

Alle bygdene i dette området har ventet spent på at Finnmarkskommisjonen kommer i gang med sitt registreringsarbeid for å få stadfestet vår kollektive bruk og eierforhold over ressursene i samiske samfunn i Tanadalen.

Tanadalen er veldig rik på ressursene på fjellet, og Tanaelva er Europas største villaks elv. Langs denne elv bor de fleste av oss i dalen. Fra oss er det heller ikke langt til Tanafjorden, som har rike og varierte fiskeressurser. Etter at Samerettsutvalget konkluderte med sitt arbeid i slutten av 1990-tallet, fikk vi etablert vår første lokale forvaltningsorgan, nemlig over villaksen i vassdraget. Det er å håpe at naturbruken hos oss ellers også får større lokal innflytelse på forvaltningen når kommisjonen er ferdig med sitt arbeid. Finnmarkseiendommen, som forvalter Finnmark i dag er et foreløpig forvaltningsorgan som erstattet Statskog som finnmarksforvalter, er et kompromiss mellom Sameting og Storting

februar 10, 2016

Side 2

fra 2005. Denne forvalteren er vi ikke helt tilfredse med, siden lokalbefolkningen har liten innflytelse i dette organet over egne ressurser.

Bygdesammenslutningene i Tana har skjønt at den nyutnevnte Utmarksdomstolen tilhørende Finnmarkskommisjonen ikke har gode nok arbeidsvilkår for sitt arbeid. Før de er kommet ordentlig i gang med sitt viktige arbeid, er domstolen gått tom for penger. Derfor er vi i mot at det diskuteres fra statlig hold å ikke dekke omkostningene til samene som ønsker å prøve deres rettighetsposisjoner i denne domstolen. Staten må være forpliktet til å refundere denne type kostnader all den stund samene er blitt fratatt av staten både sine forvalterposisjoner og retten til bruk og eie av egne ressurser i Finnmark.

Sirma bygdelag krever derfor at Finnmarkslovens § 43 ikke endres slik at den ødelegger for samenes urfolksposisjon i denne loven, og at omkostningene ved rettergang i Utmarksdomstolen dekkes i sin helhet av staten, og sikrer at slike kostnader ikke belastes den ankende lokale parten.

På vegne av Sirbmá gilisearvi-Sirma bygdelag

Sirbmá, 9. februar 2016,

Britt Hjørdis Somby, leder Sirbmá gilisearvi-Sirma bygdelag (sign)